

**Ερωτηματολόγιο επαγγελματικού προσανατολισμού
Απαντήσεις Δ. Καλτσά**

1. *“1. Πώς ονομάζεστε; Πότε αποφοιτήσατε από το Γενικό Λύκειο Χρυσούπολης, πού διαμένετε και ποιο είναι το αντικείμενο εργασίας σας τη στιγμή που απαντάτε σε αυτό το ερωτηματολόγιο; ”*

Απάντηση: Ονομάζομαι Δημήτριος Καλτσάς, γεννήθηκα στην Καβάλα το 1990 και αποφοίτησα από το Γενικό Λύκειο Χρυσούπολης τον Ιούνιο του 2008. Από το 2020 ζω μόνιμα στη Χρυσούπολη κι εργάζομαι ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ως εξωτερικός συνεργάτης με διδακτικά καθήκοντα στο τμήμα Φυσικής του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος στην Καβάλα.

2. *“Όταν πήρατε μέρος στις πανελλήνιες εξετάσεις, πετύχατε στην πρώτη σας επιλογή; ”*

Απάντηση: Το τμήμα Φυσικής ήταν η πρώτη μου επιλογή στο μηχανογραφικό δελτίο. Το τμήμα Φυσικής του Π. Ιωαννίνων, από το οποίο αποφοίτησα, ωστόσο, ήταν η δεύτερη μου επιλογή καθώς πρώτη ήταν το αντίστοιχο τμήμα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, προφανώς για λόγους εγγύτητας στον τόπο καταγωγής μου.

3. *“ Αποφοιτήσατε από τη σχολή στην οποία πετύχατε ή επιλέξατε άλλο δρόμο σπουδών (π.χ. ξαναδώσατε πανελλήνιες, φύγατε για σπουδές στο εξωτερικό, κάνατε εγγραφή σε κάποιο δημόσιο ή ιδιωτικό ΙΕΚ, σε κάποιο κολλέγιο);”*

Απάντηση: Αποφοίτησα από τη σχολή την οποία επέλεξα και συνέχισα τις σπουδές μου σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο στο ίδιο τμήμα.

4. *“ Η σχολή από την οποία αποφοιτήσατε τελικά ικανοποίησε τα επιστημονικά σας ενδιαφέροντα;”*

Απάντηση: Το τμήμα Φυσικής ήταν ο διαμορφωτής των επιστημονικών μου ενδιαφερόντων σε μια ρεαλιστική και πραγματιστική βάση. Το σημαντικότερο όμως είναι πως όχι μόνο τα διαμόρφωσε αλλά και τα επέκτεινε με τρόπο που δεν μπορούσα να φανταστώ πριν τις σπουδές μου.

5. *“ Χρειάστηκε να διευρύνετε τον κύκλο σπουδών σας με κάποιο μεταπτυχιακό ή με κάποια επιμόρφωση ή και με ένα ακόμη δεύτερο πτυχίο για καλύτερη επαγγελματική αποκατάσταση; ”*

Απάντηση: Είναι πραγματικότητα πλέον ότι το πτυχίο του Φυσικού δεν παρέχει πληθώρα ευκαιριών επαγγελματικής αποκατάστασης από μόνο του διότι δεν συνοδεύεται από κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα όπως π.χ. σε επιστήμες μηχανικού και αποτελεί αναγκαίο αλλά όχι ικανό κριτήριο για να ασκήσει κανείς το λειτουργήμα του εκπαιδευτικού με τη συγκεκριμένη ειδικότητα. Συνεπώς, αποτελεί άτυπη ανάγκη να διευρύνει και να επεκτείνει κανείς τον κύκλο των σπουδών του είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο, είτε μέσω μιας σειράς άλλων επιμορφώσεων. Προσωπικά, έχοντας ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για ερευνητικά θέματα και με την προοπτική ανάπτυξης ερευνητικής και ακαδημαϊκής δραστηριότητας, επέλεξα να κάνω μεταπτυχιακές σπουδές φτάνοντας στη λήψη διδακτορικού διπλώματος. Με αυτά τα εχέγγυα η επαγγελματική αποκατάσταση είναι περισσότερο εφικτός στόχος.

6. *“ Το αντικείμενο εργασίας σας πόσο σχετίζεται στην πράξη με τον κύκλο σπουδών που ολοκληρώσατε; ”*

Απάντηση: Σχετίζονται σχεδόν απόλυτα καθώς τόσο τα ερευνητικά όσο και τα διδακτικά μου καθήκοντα στηρίζονται στις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησα στο πλαίσιο των σπουδών μου.

7. “ Μπορείτε να περιγράψετε τις συνθήκες και τα ωράρια εργασίας σας; Τι ακριβώς κάνετε; Πόσο καλά αμείβεστε; Αντιμετωπίζετε το φαινόμενο *mobbing* στο χώρο όπου εργάζεστε; Έχετε καλές σχέσεις με τους συναδέλφους σας; Υπάρχουν προοπτικές εξέλιξης;

Απάντηση: Αντικείμενο της μελέτης μου είναι η Φυσική του Πλάσματος, δηλαδή η κατανόηση των ιδιοτήτων και της συμπεριφοράς της τέταρτης κατάστασης της ύλης που ονομάζεται "πλάσμα" και αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της ορατής ύλης του σύμπαντος, παρότι δεν το συναντάμε ιδιαίτερα συχνά στη Γη. Βασικός στόχος της μελέτης μου είναι ο προσδιορισμός κάποιων από τις ιδιότητες του πλάσματος όταν αλληλεπιδρά με ισχυρά μαγνητικά πεδία, όπως συμβαίνει για παράδειγμα όταν εισάγουμε ένα αέριο ισοτόπων του υδρογόνου σε συστήματα μαγνητικού περιορισμού με σκοπό τη θέρμανση του αερίου σε θερμοκρασίες μεγαλύτερες από αυτές που αναπτύσσονται στον πυρήνα του ήλιου. Σε τόσο υψηλές θερμοκρασίες το αέριο αυτό είναι (πλήρως) ιονισμένο, βρίσκεται δηλαδή σε κατάσταση πλάσματος. Στόχος αυτών των διατάξεων είναι η θέρμανση και η σύσφιξη του πλάσματος ώστε να παραχθεί ενέργεια μέσω της πυρηνικής σύντηξης που αποτελεί την αντίστροφη διαδικασία της σχάσης στην οποία βασίζονται οι συμβατικοί πυρηνικοί αντιδραστήρες. Η δική μου μελέτη εκπονείται αμιγώς με θεωρητικά εργαλεία, δηλαδή με τη χρήση μαθηματικών μοντέλων που βασίζονται σε θεμελιώδεις θεωρίες της Φυσικής, όπως η μηχανική των ρευστών, ο ηλεκτρομαγνητισμός και η κινητική θεωρία των αερίων και δεν περιλαμβάνει πειραματικό σκέλος. Τέτοια πειράματα πραγματοποιούνται μόνο σε μεγάλα και συγκεκριμένα ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού καθώς το κόστος τους είναι εξαιρετικά υψηλό και οι ανάγκες υποστήριξής τους από εξειδικευμένο προσωπικό είναι πολύ μεγάλες.

Η θεωρητική-μαθηματική μελέτη αυτών των προβλημάτων, είναι θεμελιώδους σημασίας για την κατανόηση και ερμηνεία των παρατηρήσεων και των πειραματικών αποτελεσμάτων, γι' αυτό άλλωστε 70 περίπου χρόνια μετά τη θεμελίωση των αντίστοιχων θεωριών εξακολουθεί να υφίσταται, να εξελίσσεται και να παράγει νέα αποτελέσματα. Είναι λογικό ωστόσο να τυγχάνει πολύ μικρότερης προσοχής και χρηματοδότησης σε σχέση με την αντίστοιχη έρευνα που γίνεται στα μεγάλα ερευνητικά εργαστήρια και με την οποία είναι επιφορτισμένοι πειραματικοί φυσικοί και μηχανικοί. Επομένως, η εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων, ιδιαίτερα από μικρές ομάδες, όπως αυτές που υπάρχουν στη χώρα μας, είναι εξαιρετικά δύσκολη. Άρα, πρέπει να λάβει κανείς υπόψη πως αν επιλέξει μια αντίστοιχη καριέρα η αμοιβή του δεν θα είναι σταθερή ούτε εξασφαλισμένη αλλά θα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, κυρίως όμως από την ποσότητα και την ποιότητα του δικού του επιστημονικού έργου, καθώς υπάρχουν ευκαιρίες χρηματοδότησης τις οποίες μπορεί να αξιοποιήσει κάποιος με καλά τεκμηριωμένο υπόβαθρο και ερευνητικές προτάσεις. Από την προσωπική μου εμπειρία, θεωρώ πως δεν υπάρχει κατοχυρωμένη αναλογικότητα ανάμεσα στην αμοιβή και το φόρτο εργασίας, υπάρχουν όμως καλές προοπτικές εξέλιξης και βασικό χαρακτηριστικό της εργασίας σε ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς είναι οι καλές συνθήκες εργασίας και συναδελφικές σχέσεις. Επίσης, αν η έρευνα κάποιου δεν περιέχει πειραματική διαδικασία τότε συνήθως δεν υπάρχει συγκεκριμένο ωράριο. Ο καθένας μπορεί να εργάζεται με το δικό του ρυθμό όποιες ώρες και όποιες μέρες επιθυμεί, αρκεί να είναι σε θέση να πετύχει τους στόχους και τα αποτελέσματα που του έχει αναθέσει η ομάδα του. Όσον αφορά το διδακτικό κομμάτι, θα έλεγα πως υπάρχει μια αναλογικότητα φόρτου εργασίας και αμοιβής καθώς τα καθήκοντα και το ωράριο είναι καλά καθορισ-

μένα.

8. “ Αν εργάζεστε στο εξωτερικό, σκέφτεστε κάποια στιγμή να επαναπατριστείτε; Υπό ποιες προϋποθέσεις;”

Απάντηση: Δεν εργάζομαι στο εξωτερικό.

9. “Τελικά είστε ευχαριστημένοι/-ες με τις επιλογές που κάνατε σε επίπεδο σπουδών και εύρεσης εργασίας; Αν γυρνούσατε τον χρόνο πίσω, θα αλλάζατε κάτι;”

Απάντηση: Παρά τις θυσίες σε προσωπικό επίπεδο αισθάνομαι απόλυτη ικανοποίηση. Η έρευνα είναι μια δύσκολη, επίπονη και γεμάτη απογοητεύσεις διαδικασία, ωστόσο, η ικανοποίηση που λαμβάνει και η ευφορία που νιώθει κανείς από τις επιτυχίες του προσωπικές και συλλογικές, τόσο σε επίπεδο προσωπικής κατανόησης όσο και σε επίπεδο συνεισφοράς στην κατανόηση των άλλων, είναι μοναδική. Αν άλλαζα κάτι σίγουρα δεν θα ήταν ο προσανατολισμός μου προς την έρευνα και την ακαδημαϊκή δραστηριότητα, ίσως όμως διαμόρφωνα το αντικείμενο των σπουδών και της μελέτης μου με έναν τρόπο ώστε να έχει πιο άμεσο και ουσιαστικό κοινωνικό αντίκτυπο.

10. “Γενικά, τώρα που είστε σε μια ώριμη και κατασταλαγμένη φάση ζωής, τι έχετε να πείτε στους φετινούς μας τελειόφοιτους σχετικά με τις μελλοντικές τους σπουδές;”

Απάντηση: Να αγωνιστούν και να δουλέψουν σκληρά ώστε να πετύχουν τους στόχους τους, όποιοι κι αν είναι αυτοί. Με αυτό δεν τους παροτρύνω να κάνουν ό,τι θέλουν αλλά να θέλουν ό,τι κάνουν και να το κρίνουν αυτό με ουσιαστικά κριτήρια. Εκπληρώνοντας αυτή την προϋπόθεση είναι βέβαιο πως οι στόχοι τους αργά ή γρήγορα θα επιτευχθούν. Επίσης να έχουν ως κριτήριο τον κοινωνικό αντίκτυπο των επιλογών τους έτσι ώστε αφενός να ενισχύσουν τις προοπτικές της επαγγελματικής τους αποκατάστασης και αφετέρου η εργασία τους να είναι κοινωνικά ωφέλιμη, να παρέχει δηλαδή καλές και χρήσιμες υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο.